

עפ"ג (תל אביב) 48348-03-14 - משה פרנסקי נ' מדינת ישראל

עפ"ג (תל-אביב-יפו) 48348-03-14 - משה פרנסקי נ' מדינת ישראל מחוזי תל-אביב-יפו
עפ"ג (תל-אביב-יפו) 48348-03-14

משה פרנסקי

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
[29.09.2014]

כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד

כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ

כב' השופטת מרים סוקולוב

פסק דין

המערער הודה והורשע בעבירות שיוחסו לו בשני כתבי אישום שונים שצורפו זה לזה לבקשתו. כתב האישום בתיק 24292-10-12, העבירה בתיק זה היא עבירת גניבה. המערער גנב בתאריך 16.1.12 מוצרי קוסמטיקה שונים מרשת סופר-פארם בשווי כולל של כ- 3,200 ₪. הגניבה כללה גם קילוף הזמזמים שנועדו להתריע על לקיחתם של המוצרים וטמינתם בתוך כיסיו, כמובן מבלי לשלם עבורם. כתב האישום הנוסף בתיק 28367-06-12 מתעד שלושה מקרים שונים בתאריכים שונים, שבהם גרם המערער חבלה לרכבם של שכנים המתגוררים איתו באותו בנין. המערער לא השלים עם התנהלות המתלוננים כחברי ועד תמ"א 38 הנוגע לבנין שבו הוא התגורר, ואת אי שביעות רצונו ביטא בדרכים הבריוניות והמכוערות ביותר שניתן להעלות על הדעת, כך למשל באחד המקרים מדובר על מריחת צואת כלבים על רכבה של אחת המתלוננות, בתיק נוסף ניקב המערער גלגלי רכב וכך גם בתיק השלישי. נציין עוד, כי כל אחד מהמקרים ארע בתאריך שונה, גם אם התאריכים סמוכים זה לזה. כאמור, המערער הודה. לאחר שהודה נשלח לקבלת תסקיר של שירות המבחן המונח בפנינו כרגע. התסקיר המליץ בשורה התחתונה על הימנעות מהרשעה תוך הטלת צו שירות לתועלת הציבור לצד הטלת צו מבחן. בימ"ש קמא (כב' השופט צ' עוזיאל) לא אימץ את המלצת שירות המבחן והרשיע את המערער בכל העבירות בהן הודה. על החלטתו של ביהמ"ש שלא להימנע מהרשעה הערעור בפנינו. הטיעון המרכזי שבפי ב"כ המערער הינו כי המערער אדם נורמטיבי. האירועים נושאי שני כתבי האישום ארעו בתקופה מסוימת וקצרה יחסית בחייו. המערער היה שרוי באותה תקופה בקשיים ועבר אירועים קשים. את הביטוי לאירועים אלה נתן באותה התנהלות המשתקפת בשני כתבי האישום, לא לפני ולא אחרי אותם אירועים הסתבך המערער בפלילים.

המערער הוא יליד 1958 שעל-כן לעובדה שמדובר בסדרת מעשים אחת יש לתת את המשקל המירבי. לטענתו של הסנגור, די בכך כדי להביא את המערער אל גדר המקרים בהם יסתפק בימ"ש בסיום ההליך ללא הרשעה. נימוק נוסף עליו הושם דגש עניינו הפגיעה האפשרית בפרנסתו של המערער. המערער הוא קניין בחברת IBM. הסנגור הציג בפני בימ"ש קמא את חוזה העסקה של המערער. אחד הסעיפים באותו חוזה דן בכך שאם המערער יבצע עבירה פלילית רשאית החברה לפטר אותו ללא פיצויים. לטענתו, ההרשעה תצוץ על פני השטח בבדיקה הבטחונית הקרובה והדעת נותנת כי המערער אכן יאבד את פרנסתו. מדובר בנזק קונקרטי וממשי וגם מטעם זה העתירה היא לסיים את ההליך באי הרשעה. אליבא דהסנגור, המערער שבפנינו עומד בכל הקריטריונים שנקבעו בפרשת "כתב" לענין הימנעות מהרשעה.

המדינה מפנה לכל הממצאים המפורטים בגזר-דינו של בימ"ש קמא. ריבוי המעשים, חומרתם, מתחם הענישה הראוי לכל אחת מן העבירות, הנזק שאינו צפוי למערער (כך לשיטת התביעה), העתירה היא כפי שניתן לצפות, שלא להתערב בהחלטה.

שקלנו את טיעוני הצדדים ודעתנו היא כי אין מקום להתערב בהחלטתו של בימ"ש קמא ולהלן נפרט בקליפת אגוז את נימוקינו:

נתחיל ממושכלת היסוד ולפיה, ככלל הליך פלילי מסתיים בהרשעה (בין אם על בסיס שמיעת ראיות ובין אם על בסיס הודאה), הימנעות מהרשעה היא החריג וחריג זה נעשה רק במסורה ובתי-משפט מקפידים מאוד שלא להפוך אותו לתוצאה יומיומית של הליכים פליליים.

לענייננו, הן ריבוי העבירות, הן אופיין מצביעים על כך שלא ניתן שלא להרשיע את המערער. עבירת הגניבה בפני עצמה היא עבירה קשה וחמורה. כיוון שהסנגור חזר, חזר והדגש, את הנורמטיביות בכל דרך חיו של המערער לפני ואחרי האירוע הנוכחי, אנו רואים לציין כי ההתנהגות, כפי שהיא משתקפת בעובדות כתב האישום שבהן הודה המערער, היא אנטי-תזה חמורה מנורמטיביות. אנשים עוברים תקופות קשות בחייהם בין אם בהיבט כלכלי ובין אם בהיבטים נוספים, אבוי לכולנו אם תקופות קשות יתורגמו לכלל גניבה מחנויות ומכל מקום אחר. לא מוצרי צריכה בסיסיים גנב המערער, כי אם מוצרי קוסמטיקה. הדעת נותנת כי אם היה שרוי במצוקה כלכלית ניתן היה לוותר על אלה האחרונים. המערער גם התנהג באופן מקצועי. אין מדובר בהיכנעות לדחף רגעי, אלא לצד הגניבה גם קילף את הזמזמים. מדובר במספר פריטים. לרוע מזלו של המערער הוא נתפס בכף. הגניבה הוחזרה לבעליה לא משום שהמערער חש נקיפות מצפון.

האירועים נושא כתב האישום השני אינם פחות חמורים בעינינו. המדובר בשלושה מקרים שונים, מכוערים במיוחד שבהם נתן המערער פורקן לזעמו על החלטות לא טובות (כך לטעמו) בענין תמ"א 38 בדרך של פגיעה ברכבי שכניו. ושוב, איננו מוכנים להשלים עם נורמה שכזאת. למותר לציין, כי כל אירוע בפני עצמו סיפק למערער זמן ויכולת להתעשת ולחזור בו ממעשיו, לרוע המזל הוא חזר על המעשים.

שיקול נוסף שעומד לנגד עינינו הינו השילוב בין המקרים. גם אם מדובר באותה תקופה, מדובר בעבירות בעלות אופי שונה לחלוטין, לא הרי גניבה כהרי החבלה ברכב ונראה כי המערער פרק כל עול בהיבטים רבים ושונים.

אנו רואים להזכיר בקצרה גם את התסקיר, לצד השורה התחתונה יש בו בתסקיר גם שורות "אמצעיות" ושורות "אמצעיות" אלה אינן בהכרח משקפות נורמטיביות בחייו של המערער. שירות המבחן התרשם כי המערער: "מתקשה להתמודד באופן מיטבי במצבי דחק ומשבר שונים וכן לו סף תסכול נמוך, בהיעדר כלים אפקטיביים עם התמודדות". את המלצתו לסיים את ההליך באי הרשעה מבסס שירות המבחן אך ורק על דבריו של המערער, לפיהם עשויה להיות להרשעה השלכה על המשך העסקתו ולא על נימוקים אחרים.

ובאשר להשלכה על המשך תעסוקתו, בענין זה אנו רואים להעיר שתי הערות:

הערה ראשונה, החוזה שאותו הציג המערער בפנינו איננו מחייב את המעביד לעשות זאת, אלא מעלה זאת רק כאפשרות שהמעביד רשאי לנהוג לפיה. אנו יכולים להביע תקווה כי המעביד יראה לנגד עיניו את כל שנות עבודתו של המערער ואת שיקוליו יעשה בהיבט הכולל.

הערה נוספת אותה אנו רואים להעיר, מי שמשמש כקניין צריך לקחת בחשבון כי המעביד זכאי לדעת על גניבה מחנות, שהרי יש לכך קשר ישיר. לפיכך גם בהיבט זה איננו רואים כי הנזק איננו מידתי ואינו פרופורציונאלי.

התוצאה היא כי אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום ה' תשרי תשע"ה, 29/09/2014 במעמד הנוכחים.